

IULIA IORDĂCHESCU

Fericirea colectivă

Gânditorul Constantin Noica îl întreabă pe *homo sapiens* în *Jurnal de idei*: *Când ai să fii în ordinea ta, omule? Când ai să faci din fiecare ceas un pas și din pașii zilei tale un mers, și nu o împleticire?*

Urmăresc duminica, cu mare interes, dialogul dintre oamenii de cultură Gabriel Liiceanu și Andrei Pleșu, din cadrul emisiunii „50 de minute”, la TVR 1. Un dialog ce te captivează, de fiecare dată, prin logica impecabilă, prin claritatea expunerii și prin argumentarea convingătoare. Mă voi referi, în cele ce urmează, la una dintre multele idei expuse în cadrul discuțiilor: *Nu există fericire colectivă fără efort individual. Prefer o lume în care individul își caută șansa în speranța că aceasta va conta pentru reușita colectivă* (Andrei Pleșu).

...cu toate problemele pe care le are fiecare dintre noi, totul are un sens – să încercăm să reușim, or, dacă ne victimizăm (lucru care ne cam place), nu ajungem nicăieri.

E adevărat, ne confruntăm cu zeci de probleme zi de zi: salarii mici (în special pentru bugetari), pensii sub limita existenței, majorări de prețuri, criza financiară care se pare că s-a instalat la noi pentru mult timp, instabilitate politică în republică, dar și în alte țări etc., etc.

Și totuși, cu toate problemele pe care le are fiecare dintre noi, totul are un sens – să încercăm să reușim, or, dacă ne victimizăm (lucru care ne cam place), nu ajungem nicăieri. Schimbarea în bine poate veni doar atunci când ai făcut absolut tot ce se poate face.

Premierul Vlad Filat a declarat că vrea să facă din Republica Moldova un proiect de succes. Aceasta se pare că ne-o dorim cu toții, dar numai în vorbă sau doar cu gândul, ori cel mai bine ar fi s-o facă altcineva pentru noi. Una dintre soluții ar fi cea a eseistului și scriitorului Andrei Pleșu, la care ne-am referit mai sus.

De mâine vom face primul pas spre reușita/fericirea colectivă doar dacă el:

- polițistul, în loc să apere cetățeanul, nu-i va lua banii și nu-l va da dispărut;
- cel de la volan va da prioritate pietonilor (evident, în locurile indicate);
- *homo sapiens* nu va merge pe spațiile verzi;
- călătorul va achita zilnic taxa în mijloacele de transport public;

- cetățeanul nu va face apeluri telefonice false la serviciul de salvare (aceasta presupunând cheltuieli nejustificate), astfel încât banii ar putea fi investiți în îmbunătățirea serviciilor medicale;
- întreprinzătorul/omul politic va face declarații corecte despre veniturile sale;
- cel care se declară creștin ortodox va merge la biserică nu doar la cununii și la botezuri;
- omul cetății va da dovadă de punctualitate și atitudine responsabilă în orice domeniu ar activa;
- cetățeanul acestei republici va fi angajat la serviciu și apreciat pentru competențele sale și nu datorită rudelor influente;

doar dacă:

- guvernarea, care ar trebui să fie națională, va avea strategii de durată, care ar viza problemele prioritare ale țării, condiția principală fiind ca acestea să aibă continuitate, altfel, parcă se reiau toate de la capăt;
- guvernarea nu va miza, și în continuare, doar pe responsabilitatea civică a cetățenilor noștri, ci îi va motiva și prin salarii;
- guvernul va gestiona adecvat orice situație de criză (demonstrând că îi pasă de alegătorii care l-au investit cu atribuțiile respective);
- sistemul educațional va deveni un domeniu prioritar al demnitarilor, astfel încât să fie supus unor schimbări radicale, punându-se accent pe partea practică a instruirii și pe atragerea cadrelor tinere care și-au făcut studiile peste hotare;
- statul va sprijini cu adevărat experiențele/afacerile de succes ale tinerilor;
- ajutoarele sociale (care, se pare, stimulează într-un anumit fel șomajul) nu vor fi uneori mai mari decât salariul celor angajați în serviciu etc., etc.

Nu perspectivele vin la tine, ci tu trebuie să te duci spre ele. *Să demonstrăm împreună că spiritul comunitar și conștiința cetățenească nu sunt virtuți rare în spațiul nostru basarabean. Dar pentru ca aceasta să devină realitate trebuie să luăm în calcul afirmația Hertei Müller, laureată a premiului Nobel pentru literatură, 2010: trebuie să facem treabă, în toate locurile unde este cazul, trebuie să facem treabă. Și atunci se schimbă multe. Și nici nu e greu.*